

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับความต้องการวิธีพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร ได้แก่ ครูจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3,189 คน

2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่
และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรตาม
ประสบการณ์การปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษาที่เป็นสอนช่วงชั้นที่ 1-2, 1-3 และ 3-4
แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นได้กลุ่มอย่างตัวอย่างครูจำนวน 344 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43)
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน	โรงเรียนที่เปิด สอนช่วง ชั้นที่ 1-2		โรงเรียนที่เปิด สอนช่วง ชั้นที่ 1-3		โรงเรียนที่เปิด สอนช่วง ชั้นที่ 3-4		รวม	
	ประ ชากร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัว อย่าง
น้อยกว่า 10 ปี	135	15	106	13	72	9	313	37
10 – 20 ปี	556	59	448	48	319	35	1,323	142
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	652	69	526	56	375	40	1,553	165
รวม	1,343	143	1,080	117	766	84	3,189	344

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการวิวัฒนาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามขอบข่ายการบริหารงานบุคลากรทั้ง 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการวิวัฒนาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ขอบข่าย ความต้องการวิวัฒนาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีสร้างเครื่องมือ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 66-96)

3.3 สร้างแบบสอบถามขึ้นมา 1 ฉบับ ให้ครอบคลุมกรอบ แนวคิดในการวิจัย ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ด้านการศึกษาต่อและศึกษาดูงาน ด้านการพัฒนาการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการพัฒนากระบวนการบริหาร

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องตลอดจนลักษณะของการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.5.1 นายเกษม ศรีสุธรรม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแก้ง สลากกินแบ่งฯ (สงเคราะห์ 170) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตรวจสอบด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

3.5.2 นายวิระ รักษามิตร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวังยาง วิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตรวจสอบด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

3.5.3 นายประสงค์ สกุลขันธ์ ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านแก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ด้านการใช้สถิติ และวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.4 นางคาริณญา บุญพรมมา วุฒิ ค.ม (การบริหารการศึกษา) ครู คศ. 2 โรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบด้านภาษาและเวลา

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 50 ชุด

3.8 นำแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) มีความเชื่อมั่น .98

3.9 ทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึง ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ส่งไปยัง สถานศึกษาและกำหนดนัดหมายวันเวลา รับแบบสอบถามคืน

4.3 เดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวน 344 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วได้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา

5.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับความต้องการ	คะแนน
มากที่สุด	ให้ 5
มาก	ให้ 4
ปานกลาง	ให้ 3
น้อย	ให้ 2
น้อยที่สุด	ให้ 1

5.3 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ S.D. จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

5.4 แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ความต้องการอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ความต้องการอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	ความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.5 เปรียบเทียบระดับความต้องการวิธีพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ตามประสบการณ์การปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบ รายคู่ตามวิธี ของ Scheffe'

5.6 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.7 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่จัดลำดับ แล้วคิดเป็นร้อยละ และอธิบายข้อมูลดังกล่าวนำเสนอในรูปแบบตาราง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$P = \frac{F}{n} \times 100$$

p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้ F-test ที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบ รายคู่ตามวิธี ของ Scheffe'

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

MS_b แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY